

กล้าไม้ จากบ้านพ่อ

ไม้ยางนา พืชมูลค่าทางเศรษฐกิจ

“ยางนา” (*Dipterocarpus alatus Roxb.*) ไม้ใหญ่ให้ร่มเงาที่ผู้คนพันกับวิถีชีวิตของคนไทยในชนบทภาคเหนือจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย มีการนำมาใช้ประโยชน์มากทั้งน้ำมันยางทาไม้ ใช้ยาภานะกันร้อน ทำฟืน เพาต่าน ไปจนถึงการปลูกสร้างบ้านเรือน

โดยทรงเพาะเมล็ดยางนาในกระถางบนพระราชดำหันกเปลี่ยนสุข พระราชนิเวศน์ไกลกังวล และทรงปลูกต้นยางนานั้นในแปลงป่าไม้ทดลองบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐานจำนวน 1,250 ต้น พร้อมข้าราชบริพาร เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2504 ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ทั่วประเทศมาปลูกในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐานในลักษณะป่าไม้สาธิต

เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช พลิกฟื้นแพ่นเดินให้อุดมสมบูรณ์
จากพระราชกระแสสั่งของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ให้อนุรักษ์ “บุณฑูตพืศาสนิยมอายุมากกว่า 150 ปี” ที่ปลูกโดยเจ้าจอมารดาเที่ยง ในรัชกาลที่ 4 เกิดให้ผลขนาดกำลังงามและดอกเกินความคาดหมาย จึงทรงให้รักษาเอกลักษณ์ของต้นแม่ที่มีเนื้อหนาและหวาน จึงเป็นจุดเด่นต่อให้เกิดการอนุรักษ์พันธุ์พืชหายากโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ซึ่งเป็นวิทยาการสมัยใหม่ที่ “สามารถเก็บรักษาพันธุ์พืชเอกลักษณ์มีให้สูญพันธุ์ และในอนาคตยังสามารถนำมายายพันธุ์ได้ปริมาณมากในระยะเวลาอันสั้น”

ตลอดระยะเวลากว่า 10 ปี ที่ทรงค์ทรงช่วยเหลืองานราชการอยู่ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ทำการทดลอง “อนุรักษ์นานาพันธุ์พืชไทยหายากใกล้สูญพันธุ์” และขยายแนวคิดไปยังนักวิชาการรวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกภาคของประเทศไทย “มุ่งให้เกิดการประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมควบคู่ไปกับจิตสำนึกในการรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น”

กระดาษสา รายได้ใกล้ตัว

จากวัตถุประสงค์ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงต้องการเห็นคนไทยมีอาชีพและมีรายได้ การตั้งโรงเรียนกระดาษสา เป็นอีกหนึ่งโครงการที่ช่วยเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนและสร้างคุณค่า ให้กับสิ่งที่มีอยู่ภายในประเทศ โดยได้นำ “ต้นปอสามาถ” ทดลองผลิตเป็นกระดาษสา ซึ่งประชาชนสามารถเข้ามาศึกษาและนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดสำหรับเป็นอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง

เรียบเรียงข้อมูลจาก

- “50 ปี โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดາ”, จัดทำโดย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดາ, กรุงเทพฯ : กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2554.

นักบรรณาการ ห้องทดลองของพ่อ
02-60/No.04

ผลิตโดย
โครงการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
สำนักงานอุทิศการเรียนรู้ (TK park) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดາ